

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Den Haag
14 juli 2004

Ons kenmerk
AP/OKP/2004/32666

Uw brief van
1 juli 2004

Uw kenmerk
2030416890

Onderwerp
Vragen van het lid Vergeer (SP)

Hierbij zend ik u, mede namens de staatssecretaris van Onderwijs, het antwoord op de vragen van het lid Vergeer (SP) van uw Kamer inzake de arbeidsmarkt in het Amsterdamse voortgezet onderwijs.

De vragen werden mij toegezonden bij uw bovenaangehaalde brief met kenmerk 2030416890.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

(Maria J.A. van der Hoeven)

Antwoorden op de schriftelijke vragen van het lid Vergeer (SP) van de Tweede Kamer der Staten-Generaal aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (ingezonden 30 juni 2004, kenmerk 2030416890)

1. *Kent u de brief van A. Aboutaleb, wethouder Onderwijs te Amsterdam, van 19 mei jl. betreffende "Arbeidsmarkt in het Amsterdamse voortgezet onderwijs?"*

Ja.

Deze brief is door mij beantwoord op 28 juni 2004. Bijgevoegd treft u een afschrift aan van het antwoord.

2. *Deelt u de mening van de wethouder dat door een veelvoud van oorzaken de noodzaak bestaat personeel te ontslaan? Wat zijn daarvoor volgens u de redenen?*

Het tekort aan onderwijspersoneel is op dit moment minder nijpend. Dat komt door de resultaten die zijn geboekt bij het creëren van een open onderwijsarbeidsmarkt, maar ook de conjunctuur (economische recessie) en de lagere groei van het leerlingenaantal dragen hieraan bij. Voorts kunnen de overheidsmaatregelen met betrekking tot onder andere het Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid een uitwerking hebben op de werkgelegenheid in het onderwijs. Door deze combinatie van ontwikkelingen is er op dit moment sprake van een ruimere arbeidsmarkt en worden scholen soms voor lastige personele vraagstukken geplaatst. Het voorkomen van gedwongen ontslagen vraagt de maximale creativiteit van gemeenten en schoolbesturen bij het werkgelegenheidsbeleid, als onderdeel van het personeelsbeleid.

3. *Wat is uw mening over de uitspraak van de wethouder dat overheidsmaatregelen direct consequenties hebben voor de werkgelegenheid? Wat gaat u ondernemen om de dreigende ontslagen als gevolg van overheidsmaatregelen tegen te houden?*

Afspraken over bezuinigingen kunnen consequenties hebben voor de werkgelegenheid. Of, en de mate waarin dat het geval is kunnen gemeenten en scholen voor een belangrijk deel zelf beïnvloeden. Daarvoor hebben zij voldoende beleidsruimte via o.a. het Gemeentefonds en de schoolbudgetten.

Over de arbeidsmarktgevolgen van de bezuiniging op GOA en het te voeren flankerend beleid voer ik overleg met sociale partners. Op basis van de verwachte ontwikkeling van de onderwijsarbeidsmarkt voor de komende jaren, is er voldoende perspectief voor het huidige GOA-personeel om binnen afzienbare termijn elders een functie in het onderwijs te vinden. De vervangingsvraag zal na schooljaar 2005-2006 weer toenemen.

Flankerend beleid zou zich specifiek moeten richten op mobiliteitsbevordering. Centrales, daarin gesteund door werkgeversorganisaties, hebben in het overleg de eis van een werkgelegenheids-garantie op tafel gelegd. Ik ben niet in positie om een dergelijke werkgelegenheids-garantie af te geven. Schoolbesturen en, waar personeel van gemeenten is benoemd op GOA-middelen, gemeenten zijn verantwoordelijk voor het werkgelegenheidsbeleid, als onderdeel van personeelsbeleid. Met sociale partners deel ik het uitgangspunt dat gedwongen ontslag zoveel mogelijk moet worden voorkomen. Dit vraagt maximale betrokkenheid van partijen. Met sociale partners betreur ik het daarom dat de VNG (tot nu toe) geen rol voor gemeenten ziet bij de uitvoering van flankerend beleid. Mijns inziens kan een gemeenschappelijke inspanning van gemeenten en scholen de effectiviteit van het voorgenomen flankerend beleid verhogen. Het (formele) overleg over flankerend beleid is opgeschort tot september a.s. Deze periode zal worden benut om alsnog te komen tot een voor alle partijen aanvaardbare invulling van het flankerend beleid. In mijn beleidsplan onderwijspersoneel dat ik op 18 juni jl. aan uw Kamer heb gezonden, is een mix van kwalitatieve maatregelen opgenomen. Deze maatregelen hebben tot doel samen te zorgen voor een gezonde, goed werkende onderwijsarbeidsmarkt.

Bezien zal worden op welke wijze het beleidsplan onderwijspersoneel aan de invulling van flankerend beleid kan bijdragen. Tevens zal ik de VNG verzoeken opnieuw in overleg te treden over de mogelijke bijdrage van gemeenten aan het flankerend beleid.

4. *Onderschrijft u de stelling van de heer Aboutaleb dat alle voorspellingen erop wijzen dat binnen korte tijd het tekort aan docenten weer aanzienlijk zal zijn en dat in Amsterdam bij gelijkblijvend beleid op termijn 800 fte's niet te vervullen zullen zijn? Hoe gaat u dat voorkomen?*

Volgens de prognoses is vooral vanaf 2007 veel nieuw onderwijspersoneel nodig. Als gevolg van een toename van (vervroegde) pensionering verlaten vanaf dat moment veel mensen het onderwijs definitief. Verder verwijst ik naar mijn voornemens in het beleidsplan onderwijspersoneel.

5. *Deelt u de mening van de wethouder dat personeel dat afscheid moet nemen van de onderwijssector in tijden van tekorten slechts zeer moeizaam terug te halen is en deelt u de vrees voor het effect van de (publiciteit rondom) gedwongen ontslagen een negatief effect hebben op de instroom in lerarenopleidingen en de aantrekkelijkheid van de scholen als werkgever? Gaat u hier actie tegen ondernemen?*

Het is voor de aantrekkelijkheid van het beroep niet gewenst wanneer onderwijspersoneel – tijdelijk – niet aan een goede werkplek kan komen in het onderwijs. De gemeente Amsterdam en de VO-scholen in Amsterdam hebben aangegeven alles in het werk te stellen zoveel mogelijk onderwijspersoneel te behouden, zodat zij na 2007 voldoende ingewerkt personeel zullen hebben. Ik vertrouw erop dat zij door goed personeelsbeleid in staat zullen zijn de tijdelijke problemen het hoofd te bieden.

6. *Wat is uw mening over de opzet van de schoolbesturen voor voortgezet onderwijs en de gemeente zoveel mogelijk jong verworven nieuwe personeelsleden te behouden door een deel van de boventallige docenten in dienst te houden?*

Ik heb waardering voor het streven van schoolbesturen en gemeente zoveel mogelijk personeelsleden in dienst te houden. Goed personeelsbeleid houdt in dat scholen een meerjarenpersoneelsplanning maken waarin - op basis van de onderwijskundige keuzes van de school - zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de meerjarige behoefte aan onderwijspersoneel, zowel kwantitatief als kwalitatief.

7. *Gaat u een dekking ter grootte van 220.000,- (= 10%) verschaffen die de betrokken schoolbesturen zoeken bij OCW? Zo nee, waarom niet? Zo ja, gaat u andere scholen dan ook een vergelijkbare constructie aanbieden?*

Nee, ik verstrek niet de gevraagde dekking van 10% van de ingeschatte kosten. Dat zou een te incidentele, eenmalige benadering zijn. Zoals hiervoor aangegeven voer ik nog overleg over de middelen voor flankerend beleid. Daarnaast kondig ik in mijn beleidsplan onderwijspersoneel aan dat ik de scholen in de regio's die te kampen hebben met de grootste arbeidsmarktknelpunten zal uitnodigen om samen met opleidingen, gemeenten en bedrijfsleven meerjarige plannen op te stellen voor de personeelsvoorziening. Op basis van deze plannen kunnen de knelpuntenregio's, onder een aantal condities, extra financiële ondersteuning krijgen. Uiteraard gaat het er in deze plannen om dat scholen voorstellen doen die aansluiten bij de specifieke problemen waarvoor men zich in stad of regio geplaatst ziet. Ik heb de wethouder en de Amsterdamse schoolbesturen in mijn reactie geattendeerd op deze voornemens en laten weten dat zij via het kanaal van het overleg G4/Almere en OCW nader zullen worden geïnformeerd over de uitwerking van deze voornemens.